

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΑΙ ΑΠΟΚΡΕΩ ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

Αί απόκρεω πανηγυρίζονται τόσον πανδήμως και μεγαλοπρεπώς εν Ιωαννίνοις, ὥστε λαμβάνουσιν, οὕτως εἰπεῖν, ὄψιν και σημασίαν ἐθνικῆς ἐορτῆς. Ἐπίσης ἡ κατ' αὐτάς προσωπίδοφορία

κατήντησε πατροπαράδοτον ἔθιμον, ὥστε ὅτε παρεδόθησαν τὰ Ἰωάννινα, μεταξὺ τῶν πρώτων προνομίων, ἄτινα ἐζήτησαν και ἔλαβον οἱ κάτοικοι αὐτῶν παρά τῶν κατακτητῶν, ἔθεσαν και τὸ τῆς προσωπίδοφορίας κατὰ τὰς ἀπόκρεως. Φύσει εὐτράπελοι οἱ Ἰωαννίται και πλούσιοι ἄλλοτε εἶχον ἀνυψώση τὸν πανηγυρισμὸν τῶν ἀπόκρεων εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς εὐθυμίας και τρυφῆς. Ἐκλείψαντος ὁμως μετὰ ταῦτα τοῦ πλούτου, ἐξησθένησε βαθμηδὸν και ἡ μεγάλη τάσις αὐτῶν πρὸς εὐθυμίαν, ὃ δὲ πανηγυρισμὸς τῶν ἀπόκρεων ἀπῶς παρήκμασεν. Οὐχ ἦτον ὁμως και σήμερα,

καθ' ἦν ἐποχὴν ἡ Ἠπειρος κατατρυχεται ὀλόκληρος ὑπὸ ἐντελοῦς πείνας, σχεδὸν ὑπὸ πείνης, αἱ ἀπόκρεω ἐορτάζονται εν Ἰωαννίνοις πολὺ περιέργως και πολὺ μεγαλοπρεπέστερον, ἢ εἰς πᾶσαν ἄλλην ἑλληνίδα πόλιν.

Ἄλλ' ἐνῶ ἄλλοτε ἡ εὐθυμία και ἡ διασκεδάσις ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ Τριωδίου, πῶς κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐὰν εἶνε αἰθρία και εὐήλιος, μόλις φαίνονται περὶ τὸ ἑσπέρας ὀλίγοι τινὲς προσωπίδοφόροι διερχόμενοι τὰς ὁδοὺς και

οὗτοι ἐὰν ἔχωσι λάβῃ τὴν ἄδειαν τοῦ πασσᾶ και τοῦ μητροπολίτου. Διότι ἀπὸ τῆς σατραπείας τοῦ Ἄλλῃ-πασσᾶ Τεπελενλῆ οἱ προσωπίδοφοροῦντες εἶνε ὑποχρεωμένοι νὰ ζητήσωσι τὴν ἄδειαν παρά

τῶν εἰρημένων ἀρχῶν. Δοθείσης δὲ τῆς ἀδείας, ἡ πανηγυρίς ἀρχεται κυρίως ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς κρεατινῆς μάλιστα, καθ' ἣν διακόπτουσι τὰς ἐργασίας τῶν οἱ Ἰωαννίται, φοβούμενοι, φαίνεται, τὴν ἀράν τοῦ εἰπόντος :

Ἄνάθεμα ποῖος δούλευε τὰ
[πρὶα τὰ Σαββάτα,
τῆς Κρεατινῆς, τῆς Τυρινῆς
[και τῶν Ἀγίων Θεοδώρων.

Ἀπὸ τῆς μεσημβρίας λοιπὸν τοῦ Σαββάτου οἱ κάτοικοι ἐνδεδυμένοι τὰς ἐορτασίμους στολὰς ἐκχύνονται εἰς τὰς κεντρικώτερας ὁδοὺς και πλατείας, ὅπου γίνεται ἡ παρέλασις τῶν προσωπίδοφόρων. Ὁ μεγαλύτερος ὁμως συνωστισμὸς γίνεται εν τῇ καλουμένῃ πλατείᾳ τῶν Μνημά-

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΚΡΕΩΣ

ὑπὸ Θ. Ἀννίνου

των. Δὲν ὑπάρχουν ἐκεῖ κομιτᾶτα, οὔτε βραβεῖα διὰ τοὺς προσωπίδοφόρους, οὔτε εἶνε οὗτοι ὑποχρεωμένοι νὰ παρελάσωσιν ἀπλῶς χάριν τῆς θεᾶς τοῦ λαοῦ τὰ κεντρικώτερα μέρη, ὃ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου και ἔπειτα νὰ διαλυθῶσιν, ἀλλ' οὔτε ἡ προσωπίδοφορία και ὁ μεταμαρτυρισμὸς αὐτῶν εἶναι οἷος ὃ εν Ἀθήναις και ἄλλαχοῦ. Εἰς τὰ Ἰωάννινα οἱ προσωπίδοφόροι (οὓς ὃ λαὸς καλεῖ ἀπλῶς προσωπίδες) ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπεικονίζουσι διὰ τε τῆς ἐνδυμασίας και τῆς παρελά-